

Könyvtárak összefogása a társadalomért

Nagy kihívást jelentett a könyvtáraknak 2006-ban, hogy a Nemzeti Kulturális Alap meghívta az Informatikai és Könyvtári Szövetséget (IKSZ) a Kiemelt Kulturális Események Ideiglenes Szakmai Kollégiumának pályázatára. Egybeesett ez a lehetőség a szakmának azzal a szándékával, hogy az évtizedes múltra visszatekintő *összefogás programot* megújítsa, ismét országos jelentőségűvé tegye.

A szokásosnál is rövidebb pályázási idő kényszerében gyorsan kellett az IKSZ elnökségének döntenie arról, hogy elfogadja ezt a meghívást és annak minden nehézségével megpróbál megbirkózni. Rangos, nagy múltú fesztiválok, kiállítások, kulturális események között kellett megtalálnunk azt a témát és formát, amely végül is kiállta a kurátorok szigorú bírálatát, és ha némiképp csökkentett költségvetéssel is, de támogatásra érdemesnek találták pályázatunkat.

Legfőbb törekvésünk az volt, hogy a társadalom legszélesebb rétegeinek bevonásával ugyan, de célcsoportokra felépítve mutassuk meg azokat a könyvtári szolgáltatásokat, amelyekkel – elsősorban a tájékoztatás és tájékozódás lehetőségeinek a megteremtésével – hozzá tudunk járulni az emberek életminőségének javításához. Változatos programokkal igyekeztünk bemutatni, hogy a helyi társadalom közösségi, információs és kultúrákövetítő intézményei elsősorban azok a könyvtárak, amelyek ma már sokféle szolgáltatással várják az embereket. A projektben arra vállalkoztunk, hogy október 4. és 14. között összefogással ezeket mutassuk be a lakosságnak. Különböző témák köré csoportosítottuk – hét régióban megosztva – a kiemelt programokat.

Első alkalommal mutatkozott be a könyvtáros szakma országos szinten egy igen gazdag, egységes promócióval, eseménysorozattal. A *Katona József Könyvtár* vállalta a program arculatának grafikai és tartalmi megjelenítését, logójának, szórólapjainak, plakátjának, egyéb PR-

anyagainak (póló, órarend, könyvjelző, képeslap stb.) megtervezését szakemberek bevonásával, a kivitelezés megszervezését, az elkészült anyagok szétosztását.

Mazczkóné Káldi Zsuzsa kecskeméti könyvtáros grafikai ötlete alapján készült el *Baksa Balázs* húsz másodperces reklámfilmje, amelyet minden jelentős országos televíziós csatorna sugárzott a program ideje alatt, illetve annak hangváltozata a Magyar Rádió és a Katolikus Rádió reklámjai között is folyamatosan hallható volt. Számos helyi média ugyancsak vetítette rendszeresen a reklámspotokat. A *Könyvtárak összefogása a társadalomért* plakát, illetve a témák szórólapjai a legkisebb településig eljutottak, hirdetve a népszerű szlogent: *A könyvtárba mentem, gyere utánam!* Az országban szervezett különböző programokról részletes tájékoztatást nyújtott az a honlap, amelyet ugyancsak a kecskeméti kollégák szerkesztettek, frissítettek <http://osszefogas.kjmk.hu/> címen. Az erről letölthető promóciós anyagokat a csatlakozó könyvtárak saját szóróanyagok készítésére használhatták fel. Komoly logisztikát igényelt a több tízezer, illetve szórólap esetén több százezres tételben elkészült programot népszerűsítő anyagok elosztásának, szállításának a megszervezése is a régiós könyvtárak közreműködésével.

A programot egy sajtótájékoztatóval indítottuk el, ahol ismertettük az akció lényegét, illetve bemutattuk az *Együtt a társadalomért* megállapodást, amelyet *Hiller István* oktatási és kulturális miniszter, valamint *Fodor Péter*, az IKSZ

elnöke írt alá. A keretmegállapodás lényege az, hogy a programban meghatározott területeken minél több konkrét gyakorlati együttműködésre kerüljön sor, amihez elsőként a Külügyminisztérium csatlakozott *Göncz Kinga* miniszter személyében.

A Könyvtárak összefogása a társadalomért akcióban több mint százötven könyvtár vett részt, amelyek adataink alapján csaknem ezer programon százezres nagyságrendben tudták felkelteni az emberek érdeklődését. Tapasztalatunk szerint azonban sokan voltak, akik regisztrálás nélkül is bekapcsolódtak ebbe a fontos eseménybe.

A budapesti és vidéki csatlakozó rendezvényeken sokféle ötletünk volt a tudás, a tanulási lehetőségek bemutatására. Felhívtuk a figyelmet az innováció semmivel nem pótolható, társadalmat megújító szerepére Veszprémben. Nemcsak megőriztük a *Könyves vasárnap* hagyományát, hanem sok újdonsággal gazdagítottuk a rádiós műsorokat Nyíregyházán, Budapesten, Kecskeméten, a játékot állítva a középpontba. Óriási sikere volt az egészséges társadalomért szervezett felvilágosító, konkrét szűréseket biztosító kampánynapoknak Egerben és számos településen, amelyhez kitűnő partnerekre leltünk az egészségügyben. Sokat léptünk előre a másság befogadását előtérbe állító esélyteremtésben, az akadálymentes könyvtári szolgáltatások népszerűsítésében Szolnokon és másutt. Emlékezetes marad az a sokszínű, elsősorban nemzetiségeket bemutató kultúra, amelynek Szekszárdon lehettünk részesei, de ezek követhették a programokat az interneten is.

A rendezvénysorozat országos záró konferenciájára a Katona József Könyvtárban került sor több mint száz fő részvételével. Itt újabb szervezetek – Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, Magyar Távirati Iroda, Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, Országos Egészségfejlesztési Intézet – csatlakoztak a megállapodáshoz.

A Könyvtárak összefogása a társadalomért projekt sikeresen lezárult, de a nagy munka már folyamatban van. Azóta több konkrét együttműködés követte a keretmegállapodást, amely összefogással útjára indította a legkülönbözőbb szolgáltatásokat. A Bács-Kiskun Megyei APEH a napokban foglalta írásba a Katona József Könyvtárral az elektronikus adózás széles körben történő elterjesztésének szolgáltatásait. A megyei

könyvtárak különböző tartalmú és értékű szolgáltatási csomagokban egyeztek meg a Magyar Távirati Irodával. Megtörtént az első egyeztetés az Országos Egészségfejlesztési Intézettel is, amelyhez ajánlásaival csatlakozott a Springmed Kiadó. Ugyancsak kapcsolatba léptek a megyei könyvtárak a Külügyminisztérium Európai Unió Tájékoztatási Szolgálatával annak érdekében, hogy a legkisebb településekre is eljussanak a különböző tájékoztató kiadványok, programok.

Sikerült összefogniuk a könyvtáraknak a társadalom számára fontos kérdésekben. Sokat tanulhattunk ebből a nagyszabású projektből, sok erőt meríthetünk a közös munkából, ami azért is nagyon fontos, mivel van remény a folytatásra. Köszönet minden együttműködő partnerünknek, minden könyvtárnak, könyvtárosnak.

Ramháb Mária

az „Összefogás” programbizottság elnöke

Tudástár – könyvtár

A *Könyvtárak összefogása a társadalomért* programsorozat országos könyvtári napjaira 2006-ban október 4. és 14. között került sor. A főváros és Pest megye könyvtárai *Könyvtárak összefogása a tudásért* címmel állítottak össze programokat.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár az összefogás programsorozat nyitó konferenciáját *Tudástár – Könyvtár* címmel 2006. október 4-én rendezte meg.

Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója és az IKSZ elnöke a tizenegyedik összefogás program megnyitójában felidézte a program történetét, bemutatta az ország különböző régióinak rendezvényeit. Külön kiemelte a *Könyves vasárnap* jelentőségét, az egész napos programokkal nyitva álló könyvtárakat és a rádiós közvetítést, körkapcsolást, játékokat.

Tudásalapú társadalom: mítosz és esély címmel *Miszlivetz Ferenc*, a Berzsényi Dániel Főiskola Európai Tanulmányok Intézetének vezetője tartott előadást. Indító gondolatként felvetette, hogy sok mítosz és üres szlogen tapad már a fogalomhoz, de nem véletlen, hogy az EU a zászlajára tűzte. Bár sokan összekeverik az információhoz való hozzáférés kitértéit magával a tudással, mivel a határok elmosódnak a letöltött és a valóban létrehozott, fel dolgozott tudás között. *Miszlivetz* fontosnak tartja, hogy a huszonötök Európai Uniója sok lehe-